

Anvisningar till personalen på livsmedelsbutiker om fågelinfluensan

1. Introduktion av personalen

Butikens ansvariga för egenkontrollen är skyldig att läsa dessa anvisningar samt den bifogade sammanställningen Frågor och svar om fågelinfluensan och instruera butikspersonalen. Introduktionerna bokförs på introduktionsblanketten i planen för egenkontroll, då de har genomförts (blankett 2.1. Inskolning av personalen i egenkontroll).

Den ansvariga för egenkontrollen skall vid behov med personer i kedjeorganisationen förvissa sig om, att också butikens samarbetspartner (t.ex. konsulenter, chaufförer, städare, avfallshantering och skadedjursbekämpare) följer dessa anvisningar.

2. Åtgärder i första skedet

Beredskapen inför fågelinfluensa skall i butiken omfatta de i planen för egenkontroll beskrivna åtgärderna för att säkerställa de anställdas personliga hygien samt omgivningens hygien och snygghet. Försäkra er om att anvisningarna följs omsorgsfullt.

Repetera följande punkter i PTY:s direktiv om egenkontrollen:

- 2.2. Varumottagning (Tavaran vastaanotto)
- 2.7. Återkallande och information (Takaisinvento ja tiedottaminen)
- 2.8. Städning och rengöring (Siivous ja puhdistus)
- 2.9. Vatten och avfallshantering (Vesi ja jätehuolto)
- 2.10. Skadedjursbekämpning (Tuhoeläintorjunta)
- 2.11. Personalens hygien (Henkilökunnan hygienia)
- 3.1. Hantering av kött och köttprodukter (Liha ja lihavalmisteiden käsittely)
- 4.8.2. Förpackningsmärkningar och andra märkningar (Pakkausmerkinnät ja muut merkinnät)

3. Personlig hygien

Handtvätt är viktig i skyddet mot fågelinfluensa. Det skall också ses till att arbetskläderna är rena och snygga. Personalen skall använda skilda arbetskläder i butiken. Ytterkläder och arbetskläder skall förvaras i separata klädskap eller i ett skåp som har avdelats i två delar med en mellanvägg.

Speciellt anställda som tar emot varor skall se till, att händer och arbetskläder är rena, då de har hanterat inkommande varor.

Tills vidare räcker vanliga handtvättmedel, men ifall situationen förvärras, bör man vara beredd på att desinfektionsmedel bör användas för rengöring av händerna.

Personer som reser utomlands till epidemiområden skall ta kontakt med arbetshälsovården och följa de direktiv som där ges om fågelinfluensan.

4. Förhindra att fåglar kommer in i butiken och var noga med hygien i butiken

Fåglar får inte slippa in i butiken. Ytterdörrar, fönster och dörrar till butikens bakre utrymmen får inte hållas öppna i onödan. Nät inne i butiken och andra arrangemang som hindrar fåglar från att komma in skall granskas och vid behov repareras. Fåglar som har kommit in i butiken skall avlägsnas. Företag som har specialiserat sig på skadedjursbekämpning kan också avlägsna fåglar ur butiken. Kontrollera, att kontaktinformation om företag som sköter skadedjursbekämpning och avlägsnar fåglar finns i butikens plan för egenkontroll.

Fåglar som har kommit in i butiken smutsar ned, varför speciell uppmärksamhet bör fästas vid städningen. I synnerhet avföring från fåglar skall avlägsnas så snabbt som möjligt och de nedsmutsade ytorna skall rengöras ordentligt.

5. Förhindra att fåglar kommer in i butikens bakre utrymmen och var noga med hygien i de bakre utrymmena

Fåglar får inte slippa in i butikens bakre utrymmen. Ytterdörrar, fönster och dörrar till butikens bakre utrymmen får inte hållas öppna i onödan. Nät och andra arrangemang som hindrar fåglar från att komma in skall granskas och vid behov repareras. Fåglar som har kommit in i de bakre utrymmena skall avlägsnas. Det skall kontrolleras att varor som förs in i butiken är rena.

Fåglar som har kommit in i butikens bakre utrymmen smutsar ned, varför speciell uppmärksamhet bör fästas vid städningen. I synnerhet avföring från fåglar skall avlägsnas så snabbt som möjligt och de nedsmutsade ytorna skall rengöras ordentligt.

6. Döda fåglar

Om det hittas döda fåglar i butiken, i de bakre utrymmena, i lagret eller på gårdsplanen, skall de föras bort. Döda fåglar får man inte röra vid med bara händer, utan händerna skall skyddas med skyddshandskar eller en plastpåse, som den döda fågel insluts i. Också då man använder skyddshandskar skall fåglarna sättas i en plastpåse som tillsluts. Tillslutna plastpåsar med döda fåglar sätts i sopcontainern för blandavfall. Händerna skall tvättas med desinficerande tvättmedel då man har tagit i döda fåglar. Ytterligare anvisningar om hur man gör sig av med döda fåglar ger den lokala hälsoinspektören.

7. Avföring från fåglar

Avföring från fåglar torkas bort omedelbart. Händerna skall skyddas med skyddshandskar då avföringen avlägsnas. De använda handskarna, städtrasan och avföringen sätts i sopcontainern för blandavfall. Händerna skall tvättas med desinficerande tvättmedel då avföring har avlägsnats.

8. Varumottagning och lastbryggornas snygghet

Varor får inte i onödan lämnas på lastbryggan, utan de skall flyttas inomhus så snabbt som möjligt, så att fåglarna inte kommer åt att picka på och smutsa ned dem.

Personalen skall se till att lastutrymmena är stängda, så vitt det är möjligt.

Återanvändbara transportlådor för livsmedel skall förvaras i ett stängt utrymme, så att fåglarna inte kan smutsa ned lådorna.

Lastbryggan skall hållas snygg och det får inte finnas avföring från fåglar på den. Lastbryggan skall hållas i skick. Löst skräp skall sopas bort. På lastbryggan får inga livsmedel eller annat som kan dra till sig fåglar förvaras.

9. Sopcontainrarnas snygghet och avfallshanteringen

Tömningsrytmen, tvätten av containrarna och städningen av det omgivande området skall skötas enligt planen för egenkontroll. Om sopcontainrarna lockar till sig fåglar, bör de hållas bättre rena. Bioavfall får inte lämnas bredvid sopcontainrarna. Det bör fästas speciell uppmärksamhet vid en fungerande och snygg avfallshantering. Locken till sopcontainrarna måste ovillkorligen hållas stängda hela tiden.

10. Kundvagnar och korgar

Butikens personal ser till, att kundvagnarna och korgarna är rena och att det inte finns t.ex. avföring från fåglar på dem. Vid behov tvättas kundvagnarna oftare än normalt. De skall förvaras under tak på en skilt reserverad plats eller inomhus. Vid behov kan t.ex. en gardin eller jalousi av plastremсор sättas upp framför öppningen, så att fåglar inte kan komma in i förvaringsskjulet för kundvagnar. För att skrämja bort fåglarna från förvaringsplatsen utomhus, kan också olika slags fågelskrämmor användas.

Personalen skall övervaka, att barn inte står i kundvagnarna, för skorna kan smutsa ned vagnen.

11. Frågor om fågelinfluensan och svar på dem samt hur man svarar på kundernas frågor

Den bifogade sammanställningen Frågor och svar om fågelinfluensan skall läsas noggrant. Svaren innehåller viktig information för butikens personal och kunder. Med hjälp av dem skall butikens personal förbereda sig på frågor som kunderna ställer om fågelinfluensan.

12. Ursprungsmärkning

Vid en livsmedelskris är kunderna mer intresserade än vanligt av livsmedlens ursprung. Enligt PTY:s rekommendation skall köttets ursprung märkas ut även på marinerade och kryddade råa köttberedningar.